

Риёзус солиҳийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 14-ҳадис

14 - وَعَنْ أَبِي بَكْرَةَ ثَقِيقُ بْنِ الْحَارِثِ التَّقَفِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِذَا تَقَوَّى الْمُسْلِمَانِ بِسَيِّئِيهِمَا فَأُلْقَاتُهُمُ الْمَفْتُولُ فِي النَّارِ» قَلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَذَا الْقَاتِلُ، فَمَا بِالْمَفْتُولِ؟ قَالَ: «إِنَّهُ كَانَ حَرِيصًا عَلَى قَتْلِ صَاحِبِهِ» مُتَّقِقٌ عَلَيْهِ [خ 31، م 2888].

14. Абу Бакра Нуфайъ ибн Ҳорис ас-Сақофий розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Икки мусулмон бир-бирига қилич ўқталса, қотил ҳам, мақтул ҳам жаҳаннамдадир», деганларида, мен: «Эй Аллоҳниң Расули, манави-ку қотил, мақтулнинг айби нима?» дедим. У зот: **«Чунки у ҳам шеригини ўлдирмоқчи эди-да»,** дедилар», деб айтди».

Мұттафақұн алайҳ.

Шарҳ: Ким гуноҳ ва маъсиятни қалбидан қасд қилиб, нафсига жойласа, ўша қилган эътиқоди ва азму қарорида гуноҳкор бўлур. Шунинг учун ҳадис лафзида ҳам «ўлдирмоқчи эди» ва «ўлдиришга ҳарис эди», деб келган. Аммо фикрига шунчаки келиб, у ерда қарор топмаса, уни оддий қасд қилган бўлади. Азму қарор билан оддий қасд қилишнинг орасида фарқ бордир. Азму қарор қилган кишига битта ёмонлик ёзилади. Агар уни амалга оширса, иккинчи гуноҳ ёзилади.

Нофеъ Ибн Умар розияллоҳу анхумодан ривоят қиласи:

«Ибн Зубайр фитнасида у кишининг (Ибн Умарнинг) ҳузурига икки киши келиб, «Одамлар зое қилинди. Сиз эса Умарнинг ўғлисиз, Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг сахобасисиз, сизни чиқишдан нима ман қиляпти?» дейишиди. У: «Аллоҳ биродаримнинг қонини ҳаром қилгани мени ман қиласи», деди. **«Аллоҳ «то фитна бўлмайдиган бўлгунча улар билан жанг қилинг» демаганми?»,** дейишиди. Шунда у: «Биз фитна бўлмаслиги ва дин Аллоҳники бўлиши учун жанг қилдик. Сизлар эса фитна бўлиши ва дин

Аллоҳдан ўзганики бўлиши учун жанг қилмоқдасиз», деди».

(Имом Бухорий ривояти)

* Ибн Зубайр фитнаси деганда ҳижрий етмиш учинчи йилнинг охирида Абдуллоҳ ибн Зубайр розияллоҳу анхунинг Абдулмалик ибн Марвон юборган Ҳажжож томонидан Маккада қамал қилиниб, сўнг ўлдирилиши назарда тутилади.

Манба: hadis.islom.uz

